

Sanal Müze Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sanal Müze Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29977>

Özet

Sanal Müze Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği, **tutum** ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçek, özellikle sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitim süreçlerinde sanal müze teknolojilerinin kullanımına dair sahip oldukları eylemleri ve algılarını belirlemeyi hedeflemektedir. Başlangıçta 43 maddeden oluşan bu geliştirme çalışması, kapsamlı geçerlik ve güvenirlik analizleri sonrasında 21 maddelik nihai forma kavuşturulmuştur. Ölçek, beşli Likert tipi derecelendirme yapıyla uygulayıcılara, katılımcıların sanal müzelere olan olumlu ya da olumsuz yaklaşımlarını nicel olarak değerlendirme imkanı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Sanal Müze, Tutum, Ölçek Geliştirme, Sosyal Bilgiler, Öğretmen Adayları, Aksaray Müzesi

Yazarlar

Neşe Peker

Amaç

Ölçeğin temel amacı, **sanal müze** uygulamalarının sosyal bilgiler derslerinde kullanımına yönelik olarak, ilgili öğretmen adaylarının mevcut tutumlarının bilimsel ve geçerli yöntemlerle ölçmektir. Bu amaç doğrultusunda, eğitimin dijitalleşen yüzüne uyum sağlama potansiyelini ve teknoloji entegrasyonuna karşı geliştirilen psikolojik direnci veya kabulü tespit etmek kritik öneme sahiptir.

Ölçek, eğitim teknolojileri alanında çalışan araştırmacılara ve eğitim politikası belirleyicilerine, sanal öğrenme ortamlarının kabul düzeyini anlamada ve pedagojik stratejileri bu kabullere göre şekillendirmede kullanılabilecek güvenilir veriler sağlamayı amaçlamaktadır.

Yapı

Sanal Müze Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği, katılımcıların sanal müze deneyimlerine ilişkin bilişsel, duyuşsal ve davranışsal eylemlerini ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil etmektedir. Ölçek, sanal müze kullanımının algılanan faydası, erişilebilirliği, öğrenme üzerindeki etkisi ve genel kullanıcı memnuniyeti gibi faktörleri kapsamaktadır.

Ölçeğin geliştirme sürecinde **faktör analizi** kullanılarak bu tutumun altında yatan temel boyutlar belirlenmiş ve ölçeğin maddeleri bu yapısal geçerliği destekleyecek şekilde gruplandırılmıştır. Ölçeğin nihai 21 maddesi, sanal müze teknolojilerine yönelik tutumun çeşitli yönlerini tutarlı bir

biçimde temsil etmektedir.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalmaları titizlikle yürütülmüştür. İlk aamada 43 madde olarak hazırlanan taslak ölçek, iki farklı üniversitede öğrenim gören toplamda 312 öğrenci ile ön deneme uygulamasına tabi tutulmuştur.

Kapsam geçerliği ve görünüş geçerliği, ilgili alanda uzman akademisyenlerin görüşleri alınarak sağlanmıştır. Uzman görüşleri, maddelerin ölçülmek istenen yapıya ne derece temsil ettiğini belirlemede kilit rol oynamıştır. Ölçeğin temel psikometrik gerekliliklerinden olan **yapı geçerliği** ise Faktör Analizi yöntemleri kullanılarak test edilmiş ve doğrulanmıştır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik analizleri, maddelerin iç tutarlılığı ve ölçeğin kararlılığı değerlendirilmeyi amaçlanmıştır. Güvenirlik ve geçerlik ölçümleri neticesinde, faktör yükü değeri 0.30'un altında kalan 22 madde, ölçekten çıkarılmıştır.

Bu eleme süreci sonucunda, ölçek 21 maddelik daha güçlü ve iç tutarlılığı yüksek bir yapıya kavumuştur. Bu son haliyle ölçek, aslı uygulamalar için yeterli güvenilirliğe sahip olduğu belirlenerek hazır hale getirilmiştir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliğini tespit etmek amacıyla detaylı **faktör analizi** gerçekleştirilmiştir. Bu analiz, ölçeğin maddelerinin hangi temel boyutlar altında toplandığını ve bu boyutların teorik yapıya ne ölçüde desteklediğini ortaya koymuştur.

Faktör analizinin uygulanması, ölçekteki gereksiz veya yapıya yeterince katkı sağlamayan maddelerin (faktör yükü 0.30'dan düşük olan 22 madde) tespit edilerek çıkarılması sağlamıştır. Bu sayede, ölçeğin hem daha kısa hem de psikometrik açıdan daha sağlam bir ölçüm aracı olması sağlanmıştır.

Araç

Test Türü: Geliştirme

Format: 21 maddeden oluşan, tek boyutlu veya çok boyutlu (faktör analizine göre) yapıya sahip öz bildirim ölçeği.

Mevcut Dil: Türkçe

Sanal Müze Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin 21 maddelik nihai formu, kaynak metinde doğrudan sağlanmamıştır. Kullanım için sorumlu yazar Neşe Peker ile iletişime geçilmesi veya belirtilen akademik referansa başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM